

METODICKÉ POKYNY PRE AUTOROV PUBLIKÁCIÍ VYDÁVANÝCH VO VYDAVATEĽSTVE BELIANUM

Tieto metodické pokyny sú odporúčania pre autorov na technické spracovanie rukopisov do formy **predlôh** v záujme prípravy kvalitných publikácií vydávaných Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici.

S vecnými otázkami či požiadavkami odporúčame sa obrátiť priamo na redaktorov a technických redaktorov. Najefektívnejšie je takto urobiť **ešte skôr, než pristúpite k písaniu rukopisu.** Osvedčený spôsob je tiež ten, že po vytlačení prvej kapitoly rukopisu publikácie prídete do vydavateľstva prekonzultovať ďalší postup.

1. VŠEOBECNÉ POJMY A ZÁSADY

Zásady sú vypracované podľa STN 88020: Úprava rukopisov pre sadzbu.

Vydavateľstvo Belianum prijíma do tlače:

- a) rukopisy
- b) predlohy

Rukopisom je text, ktorý nie je určený na priamu reprodukciu.

Predlohou je hotový text, v PDF formáte, pripravený na priamu reprodukciu v tlači, vo Vydavateľstve Belianum sa neupravuje, prejde kontrolou grafika, prípadne sa doplní logo Vydavateľa na titulný list.

Publikácia – zverejnené, tlačou vydané neperiodické dielo v rozsahu vyše 50 strán.

Skriptá – učebné texty pre vysokoškolákov (prednášky) rozmnožené prostriedkami operatívnej polygrafie.

I. Publikácia má:

1. FORMÁT:

A4 (29,7x21cm), formát potlačenej plochy: 15x26 cm, vrátane č. strany a záhlavia

Okraje: vnútorný – 3,5 cm; vonkajší okraj 2,5 cm

A5 (21x14,8cm), formát potlačenej plochy: 10x18 cm, vrátane č. strany a záhlavia

Okraje: vnútorný – 2,8 cm; vonkajší okraj 2 cm

B5 (25x17,6cm), formát potlačenej plochy: 12,5x21,5 cm, vrátane č. strany a záhlavia.

Okraje: vnútorný – 2,9 cm; vonkajší okraj 2,2 cm

Odporúčame nastaviť okraje protifaľných strán, väčší vnútorný okraj je potrebný pri viazaní publikácií. (Rovnaké okraje na oboch stranách používame iba pri elektronických publikáciách).

Dôležitá je veľkosť potlačenej plochy, čiže vrátane hlavičky a čísla strany.

2. **OBÁLKU** – kde sa uvádzajú: na prednej strane **logo UMB, logo vydavateľa**, mená autorov, názov diela, na zadnej strane EAN kód + ISBN číslo. Na plnofarebnú obálku autor dodá kvalitný obrázkový materiál – fotografiu, obrázok a pod. v pomere 1:1, minimálne 300 dpi, v žiadnom prípade NIE Z INTERNETU! Obrázky či fotografie na Internete nie je možné použiť bez súhlasu autora, pokiaľ tak nie je výslovne uvedené, porušujete tým jeho autorské práva! V súčasnosti mnohé fotobanky ponúkajú množstvo fotografií a obrázkov v rôznych kategóriách. Autor musí mať v prípade použitia fotografie/obrázka všetky práva s jej autorom vysporiadané, Vydavateľstvo Belianum nenesie zodpovednosť za dodané podklady.

Podľa námetu/návrhu autora obálku vyrobí Vydavateľstvo Belianum. (*Vydavateľstvo si vyhradzuje právo odmietnuť námet/návrh obálky od autora.*)

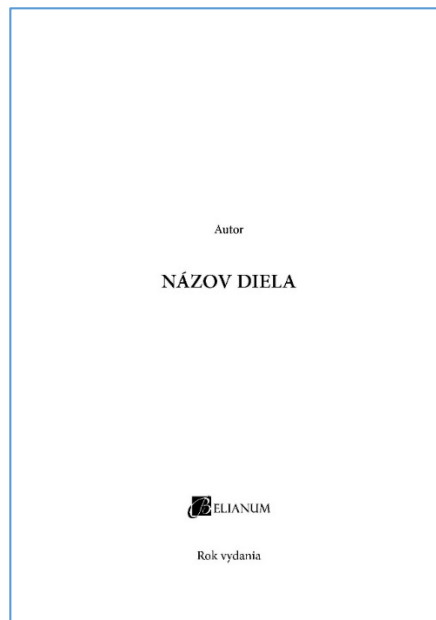
Ak predlohu obálky vyrába externá firma, je povinná rešpektovať všetky uvedené podmienky a technické požiadavky vyplývajúce z výrobných možností Vydavateľstva Belianum.

V prípade, ak autor/externá firma, dodá už pripravenú obálku do tlače, musí byť:

- Vo formáte PDF
- 300 dpi
- CMYK farebnosť
- Spadavka 5mm + orezy
- Šírka chrbáta publikácie bude prispôbena počtu strán (*100 strán má šírku 5mm*)
- Pri pevnej väzbe prispôbiť grafiku – odporúčame konzultovať dopredu s Vydavateľstvom

Úroveň prípravy obálky (aj externým dodávateľom) posudzuje technický redaktor vydavateľstva.

3. **TITULKU** – prvá mäkká strana v knihe – obsahuje celý názov diela, všetkých autorov s vedeckými hodnotami, rok vydania, logo vydavateľa.

4. **RUB TITULKY** – uvádza: vedeckých redaktorov, recenzentov, autorov, copyright a ISBN číslo.

5. **VÄZBU:**

- a) **mäkká väzba** – brožúrovaná/zošitová, lepená (**V3=V2+2 bočné skoby**), **spinková (V1)**, špirálová
- b) **tuhá-pevná väzba** – v doskách (**V8**) – podľa objednávky pripraví Vydavateľstvo Belianum.

6. **CHRBÁT PUBLIKÁCIE** – ak je dostatočná šírka chrbátu publikácie, obsahuje mená autorov, názov, príp. logo Vydavateľa a pod.– podľa objednávky pripraví Vydavateľstvo Belianum.

7. **ČÍSLOVANIE STRÁN** – umiestnenie čísel strán je na rozhodnutí autora, či čísla strán budú v strede strany, resp. na vonkajších okrajoch strán. Strany začíname číslovať č. 3 – ide zväčša o obsah, resp. predhovor. Pri publikáciách pripravovaných vo Vydavateľstve sú čísla strán vždy na vonkajších okrajoch.

8. **ZADNÁ TIRÁŽ** – musí obsahovať:

- Názov publikácie
- Autora publikácie
- Recenzentov publikácie
- Jazykového korektora
- Formát publikácie
- Náklad publikácie
- Rozsah + AH publikácie
- Rok vydania publikácie
- Vydanie publikácie (prvé)
- Vydavateľa publikácie:
Správny názov v SJ: Belianum. Vydavateľstvo Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici
Správny názov v AJ: Belianum. Matej Bel University Press.
- Edícia: príslušná fakulta
- Tlač publikácie
- ISBN číslo

II. Publikácia sa skladá (v poradí za sebou) z:

1. **Obsahu**
2. **Zoznamu použitých skratiek** – zabezpečujúcich pojmovú presnosť,
3. **Predhovoru/úvodu** – stručné dôvody napísania práce, poďakovanie,
4. **Vlastného textu a obrázkov,**
5. **Citácie a zoznamu literatúry.**

Odporúčame zaradiť aj:

6. **Slovník** odb. terminológie v cudzom jazyku najmä vo vysokoškolských učebniciach, prípadne aj v skriptách.
7. **V monografiách odporúčame spracovať vecný register.**

Reklama sponzorov publikácie – autor musí pre ňu vyznačiť presné miesto. Text, emblémy firiem, fotografie a obrázky musia byť čisté, kompletne a dobre reprodukovateľné.

III. Jedna strana publikácie:

1. **PÍSMO**

- a) **Typ písma** – najčastejšie sa používa: Times New Roman – pätkové, príp. Arial, Calibri, Cambria nikdy nepoužívať font TAHOMA!!!
- b) **Veľkosť písma:** názov kapitoly **16-18 bodové**
podkapitoly **13-15 bodové**
textu **10-12 bodové** (pri písaní monografie, resp. učebnice odporúčame použiť 10-bodové základné písmo)
- c) **Riadkovanie** – pri 12-bodovom je 1,1 až 1,5
(12b=1,2-násobok veľkosti písma)

- a) **Odsek** – odsadenie prvého riadka nastaviť v rozpätí 0,75 – 1,25 cm.
- b) **Text pod obrázok** – o 1 bod menšie písmo ako písmo základného textu (kurzíva).
- c) **Text tabuľky** – názov a záhlavie tabuľky odporúčame písať veľkosťou základného písma, resp. tučným písmom (bold), avšak v celom texte rovnakým spôsobom.
- d) **Záhlavie a číslo strany** – veľkosť písma zákl. textu, resp. o 1 až 2 body menšie, ale linka musí byť na celú šírku textu/odseku.
- e) **Medzislovné medzery** – 1/2 veľkosti písma, základné nastavenie WORD.
- f) **Poznámky pod čiarou** - veľkosť písma o 2 body menšie od hlavného textu, riadkovanie jednoduché

2. **TABUĽKY** – príloha.

3. **OBRAZKY, GRAFY** – kvalitné, funkčné (pozor na tenké čiary, malé čísla a pod.)

Slová v texte zásadne **nepodčiarkujte**, voľte iný typ písma (bold, kurzíva a pod.)!

Odporúčame používať:

Krátky slovník slovenského jazyka, vyd. VEDA, SAV Bratislava, 2003

Pravidlá slovenského pravopisu, vyd. VEDA, SAV Bratislava, 2000, resp. 2013

Publikácie z vášho odboru, v ktorých si nájdete/overíte spôsob písania a najmä odbornú terminológiu z vášho odboru.

2. DRUHY PREDLÔH

Vydavateľstvo Belianum prijíma nasledujúce druhy predlôh:

1. Text v dohodnutom PDF súbore
2. Kresby perové (určené na scan)
3. Fotografie (určené na scan)
4. Obrázky/fotografie v dohodnutom formáte - **samostatný formát, napr. jpg., nie vložené obrázky do Word súboru!**

2.1. **Úplnosť predlohy** – predlohy sa predkladajú úplné a technicky spracované so všetkými prílohami určenými na reprodukciu – elektronická podoba diela.

Obálku vytlačí Vydavateľstvo Belianum, autor dodá iba úplný text a námet obálky vo forme kvalitného obrázka, prospektu. Na akékoľvek odchýlky a zvláštne požiadavky musí byť Vydavateľstvo Belianum upozornené. Externý dodávateľ musí rešpektovať všetky požiadavky vydavateľstva.

2.2. **Obsahová a jazyková správnosť** – za ňu zodpovedá autor.

Text musí zodpovedať Pravidlám slovenského pravopisu z r. 2000, **resp.** Pravidlám slovenského pravopisu z r. 2013 – štvrté nezmenené vydanie. Preto je v publikácii – na rube titulky- uvedená veta: **Za odbornú, jazykovú a technickú úroveň publikácie zodpovedá autor.**

V rukopisoch a predlohách v **cudzom jazyku** za ich jazykovú správnosť **zodpovedá autor.**

2.3. **Písanie mien, dátumov, citácií** – musí byť uvedené **zreteľne, správne**, najmä vlastné mená a priezviská osôb, tituly, všetky **dátumy, vzorce, názvy, všetky číselné údaje a bibliografické citácie**.

2.4. **Vzorce** – treba písať v textovom editore vo forme ako majú byť vytlačené. Všetky matematické vzorce treba písať podľa STN 01 100: Matematické značky.

2.5. **Reklama** sponzorov publikácie – autor musí pre ňu vyznačiť presné miesto. **Text, emblémy firiem, fotografie a obrázky** musia byť čisté, kompletne a dobre reprodukovateľné.

2.6. **Označovanie častí**, obsah je treba vypracovať podľa uvedeného vzoru.

3. PÍSANIE V TEXTOVOM EDITORE

Pri písaní používajte textový editor: **Microsoft Word (for Windows)**.

Do Vydavateľstva Belianum je potrebné dodať publikáciu v **PDF formáte (PREDLOHA** - Vydavateľstvo Belianum už nezasahuje do predlohy), **vo Worde (RUKOPIS** - iba v tom prípade, ak autor požaduje spracovať dielo vo Vydavateľstve Belianum – na základe Objednávky (Príloha Smernice č. 5a, 5b).

V prípade použitia editora **LaTEX** stačí priniesť publikáciu vo formáte **PDF – v tom prípade však už vo Vydavateľstve Belianum nie je možné vykonať textové úpravy**.

Pri tvorbe predlohy je potrebné dodržať všetky požiadavky na jej tvorbu, ktoré sú uvedené v týchto Zásadách...

- iné textové editory je potrebné vopred dohodnúť vo Vydavateľstve Belianum, aby bola dodržaná kompatibilita
- obrázky – naskenované obrázky je potrebné dodať vo formáte: JPEG, TIF, EPS (vektorové obrázky).

4. REDAKČNÉ SPRACOVANIE

Po celkovom spracovaní podkladov Vydavateľstvo Belianum posiela emailom elektronický náhľad prvej korektúry publikácie autorovi. Pre rýchlejší priebeh redakčných prác je potrebná veľmi úzka spolupráca autorov a redakcie. Autor pošle prípadné opravy naspäť emailom (buď v pdf. vo forme poznámok, alebo vypíše číslo strany, riadok a konkrétnu opravu, **maximálne do dvoch týždňov** od prevzatia prvej korektúry. **(opravy je možné vykonávať iba v rukopisoch, ktoré sú spracovávané/zalamované vo Vydavateľstve Belianum, nie v hotových doručených predlohách v PDF formáte určených priamo na tlač)**.

Po odsúhlasení elektronickej korektúry (emailom) Vydavateľstvo Belianum v snahe vyjsť autorom v ústrety dáva možnosť poslednej kontroly rukopisu kníh, na tento účel sa pre autorov pripravuje tzv. Kontrolný výtlačok. **Je nevyhnutné, aby aj táto kontrola prebehla vo veľmi krátkom čase** – a nestávali sa prípady, že sa texty až vtedy kontrolujú a prerábajú, čo zbytočne komplikuje ďalší priebeh prác – predlžujú sa lehoty výroby a zvyšujú náklady. **Upozorňujeme, že kontrolný výtlačok nie je určený na obsahové prepracovanie celých odsekov/kapitol!**

Až po podpísaní/odsúhlasení kontrolného výtlačku autorom, a podpísaní Zmluvy o vytvorení diela je možné zadať publikáciu do výroby.

5. OZNAČOVANIE ČASTÍ TEXTU, OBSAHU

Upravuje STN 010184, podľa ktorej sa časti, kapitoly, podkapitoly, články a odseky textov číslujú vtedy, ak je treba urobiť text prehľadnejším pre ľahšiu orientáciu pri štúdiu, zjednodušiť vyhľadávanie určitých pasáží textu a umožniť ich citáciu, vyjadriť význam a vzájomný vzťah jednotlivých častí, capitol a pod., resp. umožniť počítačové spracovanie informácií obsiahnutých v textoch. Na číslovanie sa používajú arabské číslice. Časti textu sa číslujú priebežne počínajúc jednotkou.

Každá časť môže byť rozdelená na ľubovoľný počet podkapitol, každá podkapitola sa môže deliť na články, tie na odseky a pod., pričom stále ostáva priebežné číslovanie. Rozhodujúca je teda **zásada prehľadnosti**.

Čísla sa uvádzajú pri názvoch častí, resp. na začiatku jednotlivých odsekov. Úvod, predhovor či úvodná poznámka sa označujú nulou (0). Názov kapitoly, podkapitoly atď., t.j. text za posledným číslom sa oddeľuje jedným prázdny úderom (medzerou).

Bodku za číslicami píšeme na oddelenie skupiny, podskupiny atď., napr.:

1.1. (prvá skupina, prvá podskupina)

1.11. (prvá skupina, jedenástopodskupina)

1.1.11. **Ak po číslici bezprostredne nasleduje text, píšeme bodku**, ako je to už uvedené. Ak **po číslici text nenasleduje**, ale je napr. v ďalšom riadku, **bodku nepíšeme**, napr.:

Kapitola 1

História a dejepis

To platí aj pri textoch pod obrázkami, resp. pri číslovaní a písaní podkapitol v texte a pod. Spôsob písania však musí byť v celom texte jednotný!

Zátvorky sa píše iba po označovaní malými písmenami – napr. a), b). Pri označovaní **rímskymi číslicami, veľkými písmenami, arabskými číslicami píšeme vždy bodku**.

OBSAH – sa spravidla zaraďuje na začiatok práce, zaradenie na konci práce je menej obvyklé, riadky bodiek od hesla k číslu strany nám pomáhajú rýchlejšie nájsť príslušnú stranu, v obsahoch menšieho rozsahu sa bodky nemusia robiť, označenie – názov kapitoly – musí zodpovedať názvu kapitoly v obsahu. Rovnaké symboly musia byť umiestnené vždy pod sebou, napr. jednotky, desiatky, stovky.

Príklad označovania obsahu:

Odporúčame písanie obsahu v stupňovitej zostave:

Úvod	3
1. Prospech študentov	9
2. Požiadavky na študentov	11
3. Analýza prospechu	19
3.1. Porovnanie prospechu	20
3.2. Problémy študentov	26
3.2.1. Úlohy školy	29
3.2.2. Úlohy rodiny	33
4. Výchova osobnosti	39

Číslo nasledujúcej časti (podkapitoly) je zarovnané na prvé písmeno (nie číslo) predchádzajúcej časti.

Pred tlačou do PDF aktualizujte obsah.

6. BIBLIOGRAFICKÉ CITÁCIE, ZOZNAM LITERATÚRY

Bibliografická citácia je súhrn údajov o citovanej publikácii alebo jej časti, umožňujúca jej identifikáciu podľa NORMY ISO690, alebo podľa citačného štýlu APA.

Zoznam bibliografických odkazov, t. j. súpis použitej literatúry usporiadaný abecedne alebo podľa poradových čísel ich citovania **sa zarovnáva len na ľavo**.

NORMA ISO 690

Spôsob zápisu bibliografických údajov

Za dielo je zodpovedný **AUTOR**. Uvádza sa v invertovanej podobe, tzn. **priezvisko a meno**. Priezvisko sa uvádza kapitálkami. Za autora môže byť považovaný aj editor, označuje sa v oblých zátvorkách (ed.), (eds.).

MAKULOVÁ, Soňa.

AUGUSTÍNOVÁ, Eva (ed.)

PUPIŠ, Martin a Zuzana PUPIŠOVÁ (eds.)

Pri viacerých autoroch, sa prvý zapisuje v invertovanej podobe, ostatní autori v poradí **meno a priezvisko**. Mená autorov odlišujeme čiarkou, pred posledným uvedieme **spojku a**. Odporúča sa uvádzať mená všetkých autorov, v prípade štyroch a viac autorov môžeme uviesť len prvých troch a ostatných vynechať použitím skratky **et al.**

JANÁK, Vladimír, Jana NOVÁ a Marek PAVLÍK

PROCHÁDZKA, Ján, Eva KADEŠOVÁ, Hana SUCHÁ et al.

NÁZOV píšeme kurzívou, v prípade viacerých názvov uvádzame typograficky najvýraznejší. Preklad názvu sa uvádza v hranatých zátvorkách. Podnázov sa uvádza, iba ak je dôležitý pre identifikáciu dokumentu, od hlavného názvu sa oddeľuje dvojbodkou a medzerou.

Vybrané otázky diplomatického práva

Manažment záznamov v knižnici [Records management in the library]

Záujmové skupiny v teórii politiky: (vysokoškolská učebnica)

Ak je potrebné uviesť meno ilustrátora, prekladateľa – uvádza sa za názvom:

CARSON, Mike. *Manažér: pohľad do mysle futbalových trénerov*. Preložil Martin KUBUŠ.

VDANIE – zapisujeme skráteno, údaj o prvom vdaní nie je potrebné uvádzať.

Second ed.

5. vyd.

4. aktualiz. vyd.

MIESTO VYDANIA sa uvádza v jazyku dokumentu. Ak údaj o mieste vydania chýba, nahradíme ho skratkou [S. I.]

Banská Bystrica: Belianum

[S. I.]: Orion

VYDAVATEĽ sa uvádza tak, ako je uvedený na dokumente. Ak chýbajú údaje o vydavateľovi, nahradíme ho skratkou [s. n.].

Bratislava: [s. n.]

DÁTUM VYDANIA zapisujeme arabskými číslicami.

Informácie o ROČNÍKU a ČÍSLÉ citovaného dokumentu možno uvádzať slovným označením **roč., č., s.** alebo bez neho.

Roč. 5, č. 2, s. 13-25
5(2), 13-25

Dôležité je uviesť aj MEDZINÁRODNO ŠTANDARDNÉ ČÍSLO, ktoré je identifikátorom každého vydania: ISBN – International Standard Book Number, ISSN – International Standard Serial Number, ISMN – International Standard Music Number a i.

Pri vytváraní bibliografických citácií elektronických dokumentov postupujeme rovnako ako pri tlačených. Musia ale obsahovať niekoľko údajov navyše:

DRUH NOSIČA – uvádza sa za názvom dokumentu do hranatých zátvoriek

[online], [elektronický dokument], [CD-Rom], [elektronická pošta]

DÁTUM AKTUALIZÁCIE – uvádza sa za dátumom vydania v jazyku dokumentu

Aktualizované 24. 4. 2015

Last update 10 January 2013

Updated 22 March 2014

DÁTUM CITOVANIA – uvádza sa za vydateľskými údajmi, v hranatých zátvorkách, skratkou **cit.**

[cit. 2018-12-12]

[cit. 12. decembra 2018]

Uvádzame úplnú URL adresu dokumentu, prípadne DOI. Za tieto údaje už nedávame bodku.

Dostupné na internete: <http://www.library.umb.sk/publikacna-cinnost/predatorske-publikovanie/ako-sa-vyhnut-predatorom.html>

Dostupné na: <http://dx.doi.org/10.1016/afr2003.73.2.174>

Štruktúra bibliografických odkazov

Červenou farbou sú označené povinné údaje, čiernou nepovinné.

■ Monografia

PRIEZVISKO, Meno. *Názov: podnázov*. Vydanie. Sekundárna zodpovednosť. Miesto vydania: Vydavateľ, dátum. Počet strán. Edícia, číslo edície. ISBN.

VALCE, James David. *Hillbily Elegy: kronika rodiny a kultúry v kríze*. Preložil Martin DJOVČOŠ. Bratislava: Tatran, 2017. 218 s. ISBN 978-80-222-0885-7.

■ E-monografia

PRIEZVISKO, Meno. *Názov: podnázov [druh nosiča]*. Vydanie. Sekundárna zodpovednosť. Miesto vydania: Vydavateľ, dátum vydania. Dátum aktualizácie/revízie [dátum citovania]. Názov edície, číslo zväzku. ISBN. Dostupnosť

MAKULOVÁ, Soňa a Katarína BUZOVÁ. *Manažment informačných zdrojov a knižnično-informačných služieb* [online]. Bratislava: ELET, 2011 [cit. 2018-12-12]. ISBN 978-80-88812-23-4. Dostupné na: http://www.elet.sk/externe/MIZKIS_ucebnica.pdf

■ Príspevok v zborníku / Kapitola v knihe

PRIEZVISKO, Meno. *Názov príspevku*. In: PRIEZVISKO, Meno, rola. *Názov zdrojového dokumentu: podnázov*. Vydanie. Sekundárna zodpovednosť za zdrojový dokument. Miesto vydania: Vydavateľ, rok vydania, rozsah strán. Edícia, číslo edície. ISBN.

ŠIMEK, Dušan. Adult education in changing times. In: KRYSTOŇ, Miroslav ed. *Kurikulum vo vzdelávaní dospelých*. Banská Bystrica: Belianum, 2013, s. 30-41. ISBN 978-80-557-0605-4.

■ **Príspevok v e-zborníku / Kapitola v knihe**

PRIEZVISKO, Meno. *Názov príspevku*. In: PRIEZVISKO, Meno, rola. *Názov zdrojového dokumentu: podnázov* [druh nosiča]. Vydanie. Miesto vydania: Vydavateľ, rok vydania, rozsah strán. Dátum aktualizácie/revízie [Dátum citovania]. Edícia, číslo edície. ISBN. Dostupnosť

HANSEN, Andreas a J. Karl HEDRICK. Nonlinear Control Design within the High Level Modeling Framework for an Engine Cold Start Scenario. In: *2015 American Control Conference* [online]. New York: IEEE, 2016, pp. 19-24 [cit. 2018-12-12]. ISBN 978-1-4799-8684-2. Dostupné na: <https://ieeexplore.ieee.org/document/7170705>

■ **Článok v časopise**

PRIEZVISKO, Meno. *Názov článku: podnázov*. In: *Názov časopisu: podnázov*. Miesto vydania: Vydavateľ, rok vydania, ročník, číslo, rozsah strán. ISSN.

PRIEZVISKO, Meno. *Názov článku: podnázov*. *Názov časopisu: podnázov*. Miesto vydania: Vydavateľ, rok vydania, **ročník**(číslo), rozsah strán. ISSN.

MIKUŠOVÁ, Michaela. Vydávanie a distribúcia štúrovských tlačí. In: *Knižnica*. Martin: Slovenská národná knižnica, 2005, roč. 6, č. 8, s. 10-13. ISBN 1335-7026.

PEKNÍKOVÁ, Miriam. Open Access – otvorený prístup k publikovaným výsledkom vedy a výskumu. *Itlib: informačné technológie a knižnice*. 2011, **15**(2), 15-18. ISSN 1335-793X.

■ **Článok v e-časopise**

PRIEZVISKO, Meno. *Názov článku: podnázov*. In: *Názov časopisu: podnázov* [druh nosiča]. Miesto vydania: Vydavateľ, rok vydania, ročník, číslo, rozsah strán [Dátum citovania]. ISSN. Dostupnosť

PRIEZVISKO, Meno. *Názov článku: podnázov*. *Názov časopisu: podnázov* [druh nosiča]. Miesto vydania: Vydavateľ, rok vydania, **ročník**(číslo), rozsah strán [Dátum citovania]. ISSN. Dostupnosť

SCHULZE, M. Human rights principles in developing and updating policies and laws on mental health. *Global Mental Health* [online]. Cambridge: Cambridge University Press, 2016, vol. 3, s. 10 [cit. 2018-12-12]. ISSN 2054-4251. Dostupné na: <http://dx.doi.org/10.1017/gmh.2016.5>

HURTT, James. Fitting the pieces together: selling to regional networks, consortia and libraries. *Library consortium Management: an international journal* [online]. Emerald, 2000, **1**(1), 4-7 [cit. 2018-12-12]. ISSN 1466-2760. Dostupné na: <http://dx.doi.org/10.1108/14662760010326105>

■ **Kvalifikačné práce**

PRIEZVISKO, Meno. *Názov [typ práce]*. Sekundárna zodpovednosť. Miesto vydania: Vydavateľ, rok vydania.

DROZDY, Dávid. *Komparácia žiadúcej a vnímanej podnikovej kultúry vybraného podniku* [bakalárska práca]. Školiteľ Marcel Chovanec. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela.

■ **Web**

PRIEZVISKO, Meno. *Názov webu: podnázov* [druh nosiča]. Miesto vydania: Vydavateľ, rok vydania. Dátum aktualizácie [dátum citovania]. Dostupnosť

Publikácie UMB: internetový predaj publikácií [online]. Banská Bystrica: Belianum, ©2013-2018 [cit. 2018-12-12]. Dostupné na: <https://publikacie.umb.sk/>

■ **Príspevok na webovej stránke, časť webovej stránky**

PRIEZVISKO, Meno. *Názov príspevku. Názov webovej stránky* [druh nosiča]. Miesto vydania: Vydavateľ, rok vydania [dátum citovania]. Dostupnosť

Nová legislatíva EÚ. *Duševné vlastníctvo* [online]. Bratislava: Ministerstvo kultúry SR, 2018 [cit. 2018-12-12]. Dostupné na: <https://www.dusevnevlastnictvo.gov.sk/web/guest/nova-legislativa-eu>

■ **Normy**

Označenie a číslo normy:rok zavedenia do platnosti, Názov.

STN ISO 690:2012, *Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.*

■ **Legislatívne dokumenty**

Označenie a číslo legislatívneho dokumentu/rok publikovania a skratka dokumentu Názov

Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon

Techniky citovania podľa ISO STN 690

- Metóda priebežný poznámok
- Metóda prvého údaja a dátumu
- Metóda číselných citácií

Všetky tri metódy sú rovnocenné.

POZOR! V jednom dokumente treba používať len jednu metódu.

1. Metóda číselných odkazov

Citácie sú s popisom citovaného textu spojené poradovým číslom, ktoré je umiestnené ako horný index alebo v zátvorke (hranatej alebo okrúhlej). Poradie odkazov zodpovedá prvému výskytu ich citovania, t. j. ak za sebou nasleduje viac citácií toho istého dokumentu majú rovnaké číslo ako prvá. V zozname bibliografických odkazov sa odkazy usporiadajú podľa ich poradových čísel.

Príklad:

...na rozširovanie Katolíckeho spevníka (1 s. 157). M. Hamuliak v inom liste zase píše: „*Veľmi vd'ačnú vec bi ste mi urobili, srd'. práteľu, až bi ste mi nahladi Vaše s'deliť ráčili v tom, čo mám robiť ak ku ktorím krajanom dúverne a bezpečne sa obrátiť s exemplarmi do kommissie dať majúcimi? Je to ťažké, hákliví a pre literatúru našu predúležití predmeť*“ (2 s. 153). Stávalo sa, že sa autori diel prerátali. Vzhľadom na to,...

... Fejerpataky sa mu už za druhý diel zaručiť nechcel (3 s. 106).

... Štúr sa ohradzuje tým, že oproti nemeckým knihám nie je, hoci pripúšťa, že pre Slovákov skôr áno (1).

Zoznam bibliografických odkazov

1. AMBRUŠ, Jozef. *Listy Ľudovíta Štúra*. Diel 1. 1834-1843. Bratislava: Slovenská akadémia vied, 1954.
2. MAŤOVČÍK, Augustín. *Listy Martina Hamuliaka*. Diel 2. 1834-1859. Martin: Matica Slovenská, 1989. ISBN 80-7090-011-3.
3. ELIÁŠ, Michal. *Listy Jána Francisciho*. Diel 1. 1840 -1850. Martin: Matica Slovenská, 1990.

2. Metóda Prvého údaja a dátumu

Citácie sa v texte uvádzajú v zátvorkách vo forme (Priezvisko autora, resp. prvé slovo názvu, rok vydania citovaného dokumentu). Ak sa v rámci textu už prvý údaj nachádza, v zátvorkách sa uvedie len rok. V prípade potreby sa za rokom vydania uvedú aj čísla citovaných strán.

Ak má viac dokumentov rovnaký prvý údaj i rok vydania, odlišia sa malými písmenami za rokom vnútri zátvoriek, napr. (Kinceľ 2000a). To isté sa urobí aj zozname bibliografických odkazov, napr. KINCEĽ, Ján. 2000a. *Pravidlá citovania*...

Zoznam bibliografických odkazov je usporiadaný abecedne podľa priezviska autora / názvu dokumentu, za ktorým nasleduje rok vydania dokumentu.

Príklad:

... na rozširovanie Katolíckeho spevníka (Ambruš 1954, s. 157). M. Hamuliak v inom liste zase píše: „*Veľmi vďačnú vec bi ste mi urobili, srd. práťeľu, až bi ste mi nahladi Vaše sdeliť ráčili v tom, čo mám robiť ak ku ktorím krajanom dúverne a bezpečne sa obrátiť s exemplarmi do kommissie dať majúcimi? Je to ťažkí, hákliví a pre literatúru našu predúležití predmet*“ (Maťovčík 1989, s. 153). Stávalo sa, že sa autori diel prerátali. Vzhľadom na to,...

... Fejerpataky sa mu už za druhý diel zaručiť nechcel (Eliáš 1990, s. 106).

... Štúr sa ohradzuje tým, že oproti nemeckým knihám nie je, hoci pripúšťa, že pre slovákov skôr áno (Ambruš 1954).

Zoznam bibliografických odkazov

AMBRUŠ, Jozef, 1954. *Listy Ľudovíta Štúra*. Diel 1. 1834-1843. Bratislava: Slovenská akadémia vied.

ELIÁŠ, Michal, 1990. *Listy Jána Francisciho*. Diel 1. 1840 -1850. Martin: Matica Slovenská.

MAŤOVČÍK, Augustín, 1989. *Listy Martina Hamuliaka*. Diel 2. 1834-1859. Martin: Matica Slovenská. ISBN 80-7090-011-3.

3. Metóda priebežných poznámok

Citácie sú spojené s popisom citovaného dokumentu poradovým číslom, ktoré je umiestnené ako horný index alebo v zátvorke (hranatej alebo okrúhlej). Tieto čísla odkazujú na poznámky, v ktorých môžu byť odkazy na citácie. Príslušná poznámka môže citovať viac ako jeden dokument.

Ak sa nejaký dokument cituje viackrát, nasledujúce citácie dostávajú odlišné čísla.

Ak sa poznámka odvoláva na dokument citovaný v predchádzajúcej poznámke, opakuje sa buď celá citácia, alebo sa uvedie číslo predchádzajúcej poznámky s číslami citovaných strán.

V zozname bibliografických údajov sú záznamy usporiadané abecedne, podľa prvého údaja (priezviska autora), poradové čísla poznámok sa v zozname neuvádzajú.

Príklad:

... na rozširovanie Katolíckeho spevníka¹. M. Hamuliak v inom liste zase píše: „*Veľmi vďačnú vec bi ste mi urobili, srd. práťeľu, až bi ste mi nahladi Vaše sdeliť ráčili v tom, čo mám robiť ak ku ktorím krajanom dúverne a bezpečne sa obrátiť s exemplarmi do kommissie dať majúcimi? Je to ťažkí, hákliví a pre literatúru našu predúležití predmet*“². Stávalo sa, že sa autori diel prerátali. Vzhľadom na to,...

... Fejerpataky sa mu už za druhý diel zaručiť nechcel³.

... Štúr sa ohradzuje tým, že oproti nemeckým knihám nie je, hoci pripúšťa, že pre slovákov skôr áno⁴.

1. AMBRUŠ, J. *Listy Ľudovíta Štúra*. Diel 1.

2. MAŤOVČÍK, A. *Listy Martina Hamuliaka*, s. 153.

3. ELIÁŠ, M. *Listy Jána Francisciho*, s. 106.

4. *Listy Ľudovíta Štúra*, s. 157.

Zoznam bibliografických odkazov

AMBRUŠ, Jozef, 1954. *Listy Ľudovíta Štúra*. Diel 1. 1834-1843. Bratislava: Slovenská akadémia vied.

ELIÁŠ, Michal, 1990. *Listy Jána Francisciho*. Diel 1. 1840 -1850. Martin: Matica Slovenská.

MAŤOVČÍK, Augustín, 1989. *Listy Martina Hamuliaka*. Diel 2. 1834-1859. Martin: Matica Slovenská. ISBN 80-7090-011-3.

CITAČNÝ ŠTÝL APA

Citačný štýl American Psychological Association **vychádza z metódy prvého údaj a dátumu**, t. j. nepoužívajú sa pre metódy priebežných poznámok a metódu číselných citácií.

Zdroje popisu a poradie prvkov sú ako pri norme ISO 690. Je tu však niekoľko zásadných rozdielov:

AUTOR

- priezviská autorov sa neuvádzajú kapitálkami a používa sa len invertovaná podoba
- uvádza sa max. 7 autorov, poslední dvaja sa spoja znakom **&** (napr. Mikušková, M. & Nižníková, L.); ak ich je viac ako 8 uvádza sa prvých šesť a po troch bodkách meno posledného autora (napr. Ungeromanová, L., Koláriková K., Stuchlík, E., Senoo, T., Horecký, J., Kopáčke, J. ... Fielheim A.)
- rola autora sa uvádza v zátvorkách s veľkým začiatočným písmenom, napr. (Ed., Eds.)
- autori sekundárneho dokumentu sa všetci zapisujú formou M. Priezvisko

VYDANIE

- uvádza sa v anglickom jazyku, napr. 4th ed., uvádza sa len druhé a vyššie vydanie

MIESTO VYDANIA

- uvádza sa aj s názvom štátu, napr. Johannesburg, South Africa / Bratislava, Slovakia; ak je názov štátu súčasťou vydavateľa, neuvádza sa (napr. Slovak academy of sciences)
- v prípade e-publikácií sa neuvádzajú údaje o mieste vydania a vydavateľovi

ROK VYDANIA

- rok vydania zapisujeme v zátvorkách za primárnou zodpovednosťou, v prípade textu v tlači sa uvádza **(in press)**, v prípade neuvedeného údaj sa používa skratka **(n. d.)**

ROČNÍK a ČÍSLO

- údaje o zväzkoch periodických publikácií – ročník sa uvádza kurzívou, číslo bez medzery v zátvorkách, napr. 16(1)

ROZSAH

- údaje o rozsahu sa uvádzajú len pri rozsahu strán, skratka **pp.** sa použije len pri označení rozsahu v monografii, v prípade časopisu sa táto skratka nepoužíva
- neuvádza sa pri monografiách

MEDZINÁRODNÉ ŠTANDARDNÉ ČÍSLA

- neuvádzajú sa

ELEKTRONICKÉ DOKUMENTY

- citácie elektronických dokumentov sa uvádzajú bez vydavateľských údajov, dátumu citovania
- druh nosiča sa pri elektronických dokumentoch uvádza len v prípade, že ide o CD-ROM, DVD, e-verziu tlačenej knihy, Webcast, Audio Podcast, Data File, Computer Software a pod., ostatné typy e-dokumentov sú identifikovateľné podľa url odkazu resp. DOI v poli Dostupnosť

Technické údaje (vydanie, rozsah) sa uvádzajú v anglickom jazyku bez ohľadu na jazyk dokumentu.

Štruktúra bibliografických odkazov

■ Monografia

Priezvisko, M. (Rok vydania). *Názov: podnázov* (Vydanie). Miesto vydania, Krajina: Vydavateľ.

Valce, J. D. (2017). *Hillbily Elegy: kronika rodiny a kultúry v kríze*. Bratislava, Slovakia: Tatran.

■ E-monografia

Priezvisko, M. (Rok vydania). *Názov: podnázov* Dostupnosť

Makulová, S. & Buzová K. (2011). *Manažment informačných zdrojov a knižnično-informačných služieb*.
Reviewed from http://www.elet.sk/externe/MIZKIS_ucebnica.pdf

■ Príspevok v zborníku / Kapitola v knihe

Priezvisko, M. (Rok vydania). *Názov príspevku*. In M. Priezvisko (Rola). *Názov zdrojového dokumentu: podnázov* (Vydanie, Zväzok, rozsah strán). Miesto vydania, Krajina: vydavateľ.

Hanesová D. & Kosová B. (2018). Aiming at academic excellence, or learning for employment: a case study of a doctoral school. In *NORDSCI Conference on social sciences: 17-19 July 2018, conference proceedings* (Book 1, Vol. 1., pp. 33-41). Sofia, Bulgaria: Saima Consult.

Šimek, D. (2013). Adult education in changing times. In M. Krystoň (Ed). *Kurikulum vo vzdelávaní dospelých* (pp. 30-41). Banská Bystrica, Slovakia: Belianum.

■ Príspevok v e-zborníku / Kapitola v knihe

Priezvisko, M. (Rok vydania). *Názov príspevku*. In M. Priezvisko (Rola). *Názov zdrojového dokumentu: podnázov* (Rozsah strán). Dostupnosť

Hansen, A. & Hendric, J. K. (2016) Nonlinear Control Design within the High Level Modeling Framework for an Engine Cold Start Scenario. In *2015 American Control Conference* (pp. 19-24).
Reviewed from <https://ieeexplore.ieee.org/>

■ Článok v časopise

Priezvisko, M. (Rok vydania). *Názov článku: podnázov*. In: *Názov časopisu: podnázov, ročník(číslo), rozsah strán*. DOI

Pekníková, M. (2011). Open Access – otvorený prístup k publikovaným výsledkom vedy a výskumu. *Itlib: informačné technológie a knižnice*, 15(2), 15-18.

■ Článok v e-časopise

Priezvisko, M. (Rok vydania). *Názov článku: podnázov*. *Názov časopisu: podnázov, Ročník(číslo), rozsah strán*. Dostupnosť

Hurt, J. (2000). Fitting the pieces together: selling to regional networks, consortia and libraries. *Library consortium management: an international journal*, 1(1), 4-7. doi:
<http://dx.doi.org/10.1108/14662760010326105>

Schultze, M. (2016). Human rights principles in developing and updating policies and laws on mental health. *Global Mental Health*, 3, 10-17. doi: <http://dx.doi.org/10.1017/gmh.2016.5>

■ Kvalifikačné práce

Priezvisko, M. (Rok vydania). *Názov (Typ práce) Názov vysokej školy, Miesto, Štát*.

DROZDY, Dávid. *Komparácia žiadúcej a vnímanej podnikovej kultúry vybraného podniku* (Nepublikovaná bakalárska práca). Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica, Slovensko.

príp. anglický ekvivalent

DROZDY, Dávid. *Komparácia žiadúcej a vnímanej podnikovej kultúry vybraného podniku* (Unpublished bachelor's thesis). Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica, Slovakia.

■ E-kvalifikačné práce

Priezvisko, M. (Rok vydania). *Názov (Typ práce Názov vysokej školy, Miesto, Štát)*. Dostupnosť

Maurovič, M. (2018). *Ekonomické teórie 20. a 21. storočia* (Bakalárska práca, Ekonomická knižnica, Bratislava, Slovensko). Available from Centrálny register záverečných prác.

pri prácach vydaných v USA sa vynechávajú vydavateľské údaje

Papino, T. S. (2015). *The Role of Human Resources in the Survival of Small Businesses: A Multiple Case Study* (Doctoral Dissertation). Available from ProQuest Dissertations and Theses database. (AAT 3706789).

Technika citovania podľa APA

Citácie sa v texte uvádzajú v zátvorkách vo forme (Priezvisko autora, rok vydania citovaného dokumentu). Ak sa v rámci textu už prvý údaj nachádza, v zátvorkách sa uvedie len rok. V prípade potreby sa za rokom vydania uvedú aj čísla citovaných strán.

Ak má dokument dvoch autorov, tak sa uvádzajú so spojkou and, príp. znakom &, napr. (Hanesová and Kosová, 2018; Beťák & Michal, 2015). Pri 3 a viac autoroch sa uvádzajú pri prvom citovaní všetci napr. (Hrčko, Krnáč, Verich, 2016, p. 3), avšak pri ďalšom citovaní toho istého dokumentu už stačí uviesť len jedného autora a ostatných označiť skratkou et al. (Hrčko et al., 2016).

Ak má viac dokumentov rovnaký prvý údaj i rok vydania, odlišia sa malými písmenami za rokom vnútri zátvoriek, napr. (Kinceľ 2000a). To isté sa urobí aj zozname bibliografických odkazov, napr. KINCEĽ, Ján. 2000a.

Zoznam bibliografických odkazov je usporiadaný abecedne podľa priezviska autora / názvu dokumentu, za ktorým nasleduje rok vydania dokumentu.

Dielo toho istého autora uvádzame chronologicky.

Príklad:

... na rozširovanie Katolíckeho spevníka (Ambruš, 1954, p. 157). M. Hamuliak v inom liste zase píše: „*Veľmi vďačnú vec bi ste mi urobili, srd. práťelu, až bi ste mi nahladi Vaše sdělit ráčili v tom, čo mám robiť ak ku kterím krajanom důverně a bezpečne sa obráťit s exemplarmi do kommissie dať majúcimi? Je to těžkí, hákliví a pre literatúru našu predúležití predmet*“ (Maťovčík, 1989, p. 153). Stávalo sa, že sa autori diel prerátali. Vzhľadom na to,...

... Fejerpataky sa mu už za druhý diel zaručiť nechcel (Eliáš, 1990, p. 106).

... Štúr sa ohradzuje tým, že oproti nemeckým knihám nie je, hoci pripúšťa, že pre Slovákov skôr áno (Ambruš, 1954).

Zoznam bibliografických odkazov

AMBRUŠ, L. (1954). *Listy Ľudovíta Štúra* (Diel 1. 1834-1843). Bratislava: Slovenská akadémia vied.

ELIÁŠ, M. (1990). *Listy Jána Francisciho* (Diel 1. 1840 -1850). Martin: Matica Slovenská.

MAŤOVČÍK, A. (1989). *Listy Martina Hamuliaka* (Diel 2. 1834-1859). Martin: Matica Slovenská.

7. TABUĽKY

Každá tabuľka musí obsahovať:

- **číslo tabuľky a nadpis tabuľky** – jednu tabuľku v texte nie je potrebné číslovať, stačí len odkaz na ňu. Číslo tabuľky sa píše tak, aby bolo v jednom riadku zarovnané s ľavým okrajom. (pozri príklady). Za číslom tabuľky je medzera a názov tabuľky s veľkým začiatočným písmenom, napr.:
Tabuľka 1 Rozmery v mm. Veľkosť písma tabuľky by mala byť totožná s veľkosťou základného písma.

Kvôli prehľadnosti môže byť názov tabuľky a jej záhlavie vytlačené tučným písmom/boldom.

- je potrebné, aby zvolený spôsob značenia tabuliek bol v celej publikácii jednotný
- hlavičku (záhlavie tab.), t.j. názvy riadkov a stĺpcov sa píše v jednotnom čísle a s veľkým začiatočným písmenom. Podnázvy v stĺpcoch sa píše s malým písmenom.

Tvar a členenie tabuľky si navrhuje autor sám. Tabuľka sa umiestňuje na tú stranu, kde je na ňu prvý odkaz. Ak sa tabuľka nevojde na jednu stranu, musí sa na každej ďalšej strane v pravom hornom rohu nad tabuľkou uviesť **Pokračovanie tabuľky č...** a plne opakovať názov a hlavičku tabuľky.

V celej publikácii je nutné dodržať jednotný spôsob a formát číslovania tabuliek, obrázkov a kapitol.

Tabuľka 3 Rozmery v mm

Menovitý priemer	Vnútorňý priemer	Podložky					
		ľahké		normálne		ťažké	
		a	b	a	b	a	b
2,5	2,6	0,6	0,8	0,6	0,6	-	-

Nasledujúce príklady tabuliek majú názov a záhlavie vytlačené základnou veľkosťou písma akou je vytlačený základný text diela.

Tabuľka s uhlovými veličinami

a) Linkovaná tabuľka

A	B
3° 5'30''	6°30''
4°23' 50''	8°26''

b) Nelinkovaná tabuľka

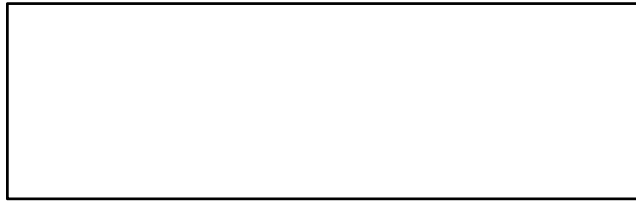
A	B
3° 5'30''	6°30''
3° 5'30''	8°26''
5°30' 20''	10°30''

Znakom na opakovanie nie je možné nahradzovať opakujúce sa číslice, čísla, značky, znaky, matematické a chemické symboly. Ak v niektorých riadkoch chýbajú údaje, píše sa pomlčka (-) na znamenie, že nevyplnenie nie je chybou. Ak sa uvádza rozsah číselných hodnôt, nemožno medzi najmenšími a najväčšími hodnotami písať pomlčku (-), ale vždy „od“ a „do“, čo znamená vrátane, alebo „nad“ a „do“ :

Tabuľka 4 Rozmery v mm

Priemer		Excentricita	Rozdiel
od	do		
-	70	0,3	0,6
70	170	0,5	1,0
170	-	0,8	1,6

Obrázky v publikácii:

Obrázok č. 30. Lorem ipsum

Text pod obrázkom začíname veľkým písmenom – Obrázok – a za číslom obrázku dávame bodku ako na konci vety. Nesprávne je za číslom obr. dávať dvojbodku, bodkočiarku alebo nedávať žiadne interpunkčné znamienko. Po bodke za č. je medzera (jeden úder naprázdno).

Názov – text pod obrázkom – začíname písať vždy s veľkým písmenom ako na začiatku vety. Na konci textu bodku nedávame.

Ak je obrázok vysvetlený v texte a pod obr. dáme len jeho číslo, potom píšeme:
Obrázok 30 bez bodky. Kvôli rýchlejšej orientácii odporúčame text písať pod obrázok.

Zoznam bibliografických odkazov:

KIMLIČKA, Štefan, 2002. *Ako citovať a vytvárať zoznamy bibliografických odkazov podľa noriem ISO 690 pre „klasické“ aj elektronické zdroje*. Bratislava: Stimul. ISBN 80-88982-57-X.

KRATOCHVÍL, Jiří, Petr SEJK, Veřa ELIÁŠOVÁ a Marek STEHLÍK, 2011. *Metodika tvorby bibliografických citácií* [online]. 2. revidované vyd. Brno: Knihovna univerzitého kampusu MU [cit. 2016-04-26]. ISBN Dostupné na: http://is.muni.cz/do/rect/el/estud/prif/ps11/metodika/web/ebook_citace_2011.html#

LICHNEROVÁ, Lucia, 2016. *Písanie a obhajoba záverečných prác: vysokoškolské skriptá pre študentov Univerzity Komenského v Bratislave* [online]. Bratislava: Stimul [cit. 2016-04-26]. ISBN 978-80-8127-155-7. Dostupné na: http://stella.uniba.sk/texty/LL_pisanie_obhajoba_zaverecne_prace.pdf

STN ISO 690:2012. *Informácie a dokumentácia. Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie*.